

בעידן משאבים מוגבלים במערכת הבריאות, קשיש במרכז. האומנם?

ליליה רוזנפלד PhD RN, סגנית אחות אחראית פנימית ג'.

lilia.rosenfeld@gmail.com

רקע

מערכת הבריאות מתמודדת עם אתגרים משמעותיים, הנובעים מהזדקנות האוכלוסייה. השילוב בין משאבים רפואיים מוגבלים לבין צרכים גוברים של האוכלוסייה המזדקנת מביא לדילמות קשות, במיוחד כאשר מדובר בהחלטות סוף חיים כמו החייה מתקדמת. יתרה מכך, דעות קדומות וסטריאוטיפים שליליים כלפי קשישים שרווחים בחברה המודרנית יוצרים עמדות שליליות בקרב אחים ואחיות כלפי קשישים, ומחריפים את המצב ומשפיעים לרעה על איכות הטיפול הניתן להם.

מטרה

מיפוי עמדות של אחים ואחיות בנוגע לטיפול בקשישים.

קידום איכות הטיפול בקשישים.

שיטה

מחקר איכותני, נערך באמצעות קבוצות מיקוד, שכללו 47 אחים ואחיות ממרכזים שונים בישראל, וחולקו באופן אקראי ל-7 קבוצות. כל קבוצה כללה בין 6-8 אחים ואחיות.

נתונים נאספו באמצעות דיונים מונחים, אשר נמשכו כשעה וחצי, הוקלטו ותומללו. במהלך ניתוח נתונים עלו 4 תמות עיקריות: איכות הטיפול בקשישים, ביצוע פעולות פולשניות, תפיסת מושג "מוות בכבוד" על ידי אחים ואחיות, הצעות לגישור הפער.

המחקר בוצע כחלק מחובות לימודי PhD.

תוצאות

המחקר העלה דילמות אתיות מורכבות, כגון קונפליקטים בין אוטונומיה לכבוד, קבלת החלטות בסוף החיים והשפעת ערכים תרבותיים על הטיפול. בנוסף, זוהו בעיות הקשורות למטפלים, כמו שחיקה גבוהה, תגמול לא הולם ועומס רב. לפי תפיסתם של אחים ואחיות קיים פער בין איכות נאותה של הטיפול בקשישים במחלקות אשפוז, לבין מציאות.

מסקנות

עמדות האחים והאחיות משפיעות באופן ניכר על איכות הטיפול בקשישים, במיוחד בחולי שיטיון. יש לשפר את תנאי העבודה והסביבה הטיפולית כדי לקדם שינוי חיובי. חינוך חברתי ומקצועי שיאפשר שינוי עמדות כלפי קשישים הוא הכרחי לשיפור תהליכים טיפוליים. מומלץ להמשיך במחקרים עתידיים בתחום כדי להעמיק את ההבנה ולשפר את איכות הטיפול בקשישים.